

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 12302 กสอ
รับที่(อีเมล)
วันที่ 11 พ.ย. 2563 09.30

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๑๐๖

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง ครั้งที่ ๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๒๒๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ปฏิญญาเวียนจันทน์ของการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง ครั้งที่ ๓ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๒. ถ้อยแถลงของประธานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่างกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้างกับระเบียบการค้าเชื่อมโยงทางบก - ทางทะเลระหว่างประเทศแห่งใหม่ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. ตารางติดตามผลการประชุม

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีร่วมให้การรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง ครั้งที่ ๓ (3rd Mekong - Lancang Cooperation (MLC) Leaders' Meeting) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมผู้นำ MLC ครั้งที่ ๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณามอบหมายส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศและความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีร่วมให้การรับรองร่างปฏิญญาเวียนจันทน์ของการประชุมผู้นำ MLC ครั้งที่ ๓ และร่างถ้อยแถลงร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่างกรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้างกับระเบียบการค้าเชื่อมโยงทางบก - ทางทะเลระหว่างประเทศแห่งใหม่ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างปฏิญญาเวียนจันทน์ฯ และร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมดังกล่าวเป็นการร่วมกันกำหนดแนวทางความร่วมมือภายใต้ MLC และความร่วมมือในอนาคต ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพื่อมอบหมายส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

/ ๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ได้กำหนดแนวทางความร่วมมือภายใต้ MLC และความร่วมมือในอนาคต ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานไทย จึงขอเสนอให้นำเรียนคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ นายกรัฐมนตรีได้เข้าร่วมการประชุมผู้นำ MLC ครั้งที่ ๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประธานร่วม โดยที่ประชุมฯ ได้รับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ๒ ฉบับ ได้แก่

๔.๑ ปฏิญญาเวียงจันทน์ สำคัญของปฏิญญาฯ ไม่แตกต่างจากร่างปฏิญญาที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ อย่างไรก็ดี มีการเพิ่มประเด็น ดังนี้ (๑) การแสดงความยินดีที่จีนจะแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำตลอดทั้งปี การเสนอให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีที่รับผิดชอบเรื่องน้ำอย่างสม่ำเสมอ การเร่งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ด้านทรัพยากรน้ำ การสนับสนุนการจัดตั้งกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลน้ำ รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลน้ำระหว่าง MLC กับคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission-MRC) (๒) การแสดงความชื่นชมที่จีนได้ประกาศจัดตั้งกองทุนพิเศษด้านสาธารณสุข (MLC Special Fund for Public Health) เพื่อสนับสนุนโครงการความร่วมมือด้านสาธารณสุข การส่งเสริมให้วัคซีนป้องกันโรคโควิด-๑๙ เป็นประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ การสนับสนุนการทำงานขององค์การอนามัยโลก (WHO) และการปฏิเสธการเลือกปฏิบัติ การประณามทางสังคม การเหยียดเชื้อชาติ และการเกลียดกลัวคนต่างชาติในการรับมือกับโรคโควิด-๑๙ (๓) การเพิ่มสาขาความร่วมมือด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ ได้แก่ โรคระบาด การฟอกเงิน อาชญากรรมทางไซเบอร์ ภัยพิบัติ ปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน และ (๔) การเสริมสร้างความยั่งยืนแก่ห่วงโซ่อุปทาน ผ่านการส่งเสริมความเชื่อมโยงในทุกมิติ การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และการจัดตั้งช่องทางขนส่งสินค้าพิเศษ เป็นต้น

๔.๒ ถ้อยแถลงของประธานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่างกรอบความร่วมมือแม่น้ำโขง - ล้านช้าง กับระเบียงทางการค้าเชื่อมโยงทางบก - ทางทะเลระหว่างประเทศแห่งใหม่ (Co-Chairs' Statement on Cooperation of Synergizing the Mekong-Lancang Cooperation and the New International Land-Sea Trade Corridor-NILSTC) เป็นเอกสารที่รับมาจากร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการแล้ว แต่เนื่องจากเวียดนามไม่พร้อมให้การรับรอง ลาวและจีนจึงได้ปรับรูปแบบเอกสารเป็นถ้อยแถลงของประธานร่วมฯ แทน โดยสาระสำคัญไม่แตกต่างจากร่างถ้อยแถลงฯ ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแล้ว แต่มีการเพิ่มข้อเสนอของไทยในการมอบหมายให้ศูนย์ระดับโลกเพื่อการศึกษาแม่น้ำโขง (Global Centre for Mekong Studies-GCMS) ศึกษาผลกระทบและประโยชน์ต่อประเทศสมาชิก และเสนอผลการศึกษาต่อที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรีต่อไป

๔.๓ สำคัญของถ้อยแถลงของผู้นำประเทศต่าง ๆ

๕.๓.๑ จีนให้ความสำคัญกับ (๑) การบริหารจัดการน้ำ จีนพร้อมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำกับประเทศสมาชิกตลอดทั้งปี เสนอให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีที่รับผิดชอบเรื่องน้ำอย่างสม่ำเสมอ และจะเร่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ด้านทรัพยากรน้ำ (๒) การพัฒนาเศรษฐกิจ สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพในการผลิต เพิ่มเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ขยายความร่วมมือด้านนวัตกรรมเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และการขยายช่องทางการส่งออกสินค้าเกษตรจากประเทศ

สมาชิกไปยังจีน (๓) ความมั่นคงด้านสาธารณสุข เสนอจัดตั้งกองทุนพิเศษด้านสาธารณสุข สนับสนุนภารกิจของ WHO และหากจีนสามารถผลิตวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ได้แล้ว จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิก MLC เป็นลำดับแรก (๔) ความเชื่อมโยง สนับสนุนการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่าง MLC กับข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) และ NILSTC เพื่อขยายโอกาสทางเศรษฐกิจและเชื่อมภาคตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ของจีน เร่งผลักดันโครงการรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว และลาว - ไทย และเตรียมการจัดตั้งช่องทางพิเศษเพื่อขนส่งสินค้าและอำนวยความสะดวกในการเดินทางที่จำเป็นในภาวะวิกฤต

๕.๓.๒ ไทย นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำถึงสาขาความร่วมมือที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ (๑) การบริหารจัดการน้ำ เสนอให้มีการติดตามประเมินผลความร่วมมือด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ การเชื่อมโยงข้อมูลน้ำระหว่าง MLC กับ MRC และยินดีที่จีนประกาศจะแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำกับประเทศสมาชิกตลอดทั้งปี รวมทั้งสนับสนุนข้อริเริ่มของจีนในการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีด้านน้ำอย่างต่อเนื่อง (๒) ความมั่นคงด้านสาธารณสุข กล่าวถึงความสำเร็จของไทยในการรับมือกับโรคโควิด-๑๙ และแสดงความชื่นชมจีนที่ได้ประกาศจัดตั้ง MLC Special Fund for Public Health นอกจากนี้ ไทยเห็นพ้องกับประเทศสมาชิกว่าเมื่อมีวัคซีนป้องกันโรคโควิด-๑๙ แล้ว วัคซีนดังกล่าวควรเป็นประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ (๓) ความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ สนับสนุนการเชื่อมโยงในทุกมิติโดยคำนึงถึงความสมดุลกับความมั่นคงด้านสาธารณสุข สนับสนุนให้กรอบความร่วมมือ MLC เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วและมีภูมิคุ้มกัน นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงความสำคัญของความร่วมมือด้านนวัตกรรมเกษตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเพิ่มช่องทางการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังจีน การจัดตั้งช่องทางขนส่งสินค้าพิเศษ และการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

๕.๓.๓ ประเทศสมาชิกอื่น ๆ แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์อุทกภัยในจีน ขอบขอบคุณจีนที่ให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์และเวชภัณฑ์ในการรับมือกับโรคโควิด-๑๙ ยินดีต่อความคืบหน้าของการดำเนินการภายใต้ MLC พร้อมย้ำให้ MLC ทำงานสอดคล้องประสานกับกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาคอื่น ๆ และส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียน พร้อมทั้งสนับสนุนกลไกพหุภาคีในการแก้ปัญหาความท้าทายร่วมกัน ทั้งนี้ มีการเน้นประเด็นที่แต่ละประเทศสมาชิกให้ความสำคัญ ดังนี้

(๑) กัมพูชา สนับสนุนให้ MRC เป็นผู้สังเกตการณ์ในคณะทำงานร่วมด้านน้ำภายใต้ MLC และการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่าง MLC กับ NILSTC แต่ควรทำการศึกษาแนวคิดการสร้างระเบียงพัฒนาเศรษฐกิจแม่โขง - ล้านช้าง (Mekong Lancang Economic Development Belt-MLCEDB) เพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนให้มีการประเมินความคืบหน้าในการดำเนินโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง - ล้านช้าง

(๒) เมียนมา MLC ควรมุ่งเน้นพันธกิจด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างสันติภาพ และความมั่นคงของมนุษย์ ควรขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ และส่งเสริมการทำงานร่วมกันและสอดคล้องกันระหว่าง MLC กับ NILSTC โดยคำนึงถึงความพร้อมและกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก พร้อมเสนอให้มีการจัดเวทีส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก (MLC Investment Forum) และขยายความร่วมมือด้านการศึกษา เยาวชน วัฒนธรรม สื่อมวลชน และการสนับสนุนบทบาทสตรี

(๓) เวียดนาม สนับสนุนให้ MLC ทำงานสอดคล้องประสานกับอาเซียนและกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขงทุกกรอบ ผลักดันความร่วมมือในการป้องกันปัญหากล้าง การรุกรานของน้ำเค็ม การกัดเซาะตลิ่งบริเวณปากแม่น้ำโขง และความร่วมมือระหว่าง MLC กับ MRC อย่างใกล้ชิดและเป็นรูปธรรม

(๔) สปป. ลาว เน้นการส่งเสริม MSMEs การผลิตในภาคการเกษตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจควรเป็นเป้าหมายหลักของ MLC ในยุคหลังโควิด-๑๙ ควรเพิ่มเงินทุนให้กองทุนพิเศษแมโขง - ล้านช้าง และควรทำการศึกษาแนวคิดการสร้าง MLCEDB เพิ่มเติม

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

การดำเนินการตามปฏิญญาเวียงจันทน์ฯ และถ้อยแถลงของประธานร่วมฯ สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยในการส่งเสริมและกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาค และการลดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาความเชื่อมโยงในทุกมิติ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการลดความเหลื่อมล้ำทางการพัฒนา นอกจากนี้ยังเป็นการเน้นย้ำบทบาทของไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอีกด้วย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

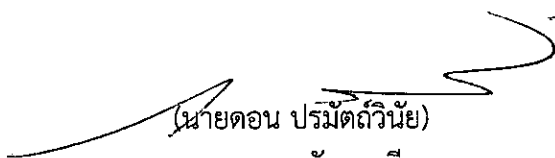
-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือแมโขง - ล้านช้าง ครั้งที่ ๓ และพิจารณามอบหมายส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามตารางติดตามผลการประชุม ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓ (เกษมฯ ๐๙ ๐๙๖๙ ๗๑๓๒)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ka.sailuenam@mfa.mail.go.th